

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Vu iméni prêkmurske evang. šinjorije reditel
i vödávník: FLISÄR JÄNOŠ, Murska Sobota.

Rokopísi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejpiačilo
gorivzeme vsäki evang. dühovnik i vučitel.

Opomínanje vüzma.

I. Kor. 5, 6—8.

Nê li verníci vzemejo za nenavadno, gda na vüzemski svétek ete ômuren, vüčéči, kárajóči glás slišajo, nego na prvi poglêd sam glasitel Bože rêči tüdi malo zbranjüvajoč glêda ete tekst i to píta: jeli je svétešnji, vüzemski ete tekst i ka bom pravo od toga mojim verníkom rávno na vüzemskom svétki, gda bi mogao rêči i radost goristanênja, nôvoga žitka glásiti? Pa je to starinsko cérkev preveč zdrav čút vodo téda, gda je na vüzemski svétek rávno eto epistolsko svéto lekcijo vöodebrála.

Kêm vékša je milošča, vu šteroj tao dobimo, têm vékša je náloga, na štero nas zavežüje. Kêm vékši zrok májo verníci na radost, ka mámo Vüzemskoga Ágneca, toga právoga vüzemskoga Ágneca, ki je sebé samovolno aldüvao za nás na krížnom drévi i obládnost vzévši nad smrtjov je naš večen zagovoritel i nebeski krao postao: têm globše morajo čütiti, ka za ete áldov, za to lübézen samo popolnoma z nôvim, svétim, nepretrgnjeno z bogšávajočim žítom znájo posvedočiti svojo istínsko zahválnost. Vsáko občinstvo z grehom, vsáka mláčnost vu boji próti grehi je zmetávanje toga razpétoga i goristánjenoga Kristuša i zatajenjé práve blivosti Kristušove cérkve.

Z etoga nástaja moramo i mi glédati naš vüzemski tekst. Kristuš je stanovito

mrô za nás; ali stanovito je tüdi goristano za naše spravičanje. Živé i vpliva, pozáva i zaberáva nás z svéta, nôvi žítek podeljáva i nôvi žítek čäka. Eto je istina. Od živoga odküpitela povsédik tisti náslad činí svedostvo, šteri žnjega zhája. Nájmoč-nêša obramba njegovoga goristanênja je od njegovoga žitka prehodjeni žítek njegoyi verníkov.

Krstšenici! Jeli ščéte taovzéti vu etoj obrambi? Dopústite na sébe vplivati Kristuša, odprte pred njim vräta, vö ščistite z vaše svetine, z vašega stanka, ka se protivi z Kristušom. Vidili bodete, ka vaša radost tüdi istinêša, globokêša, bláženêša bode! Krstšanske familije! Jeli ščéte svedostvo činiti od njega? Tô je pítanje. Oh dopústite, naj tam prebiva vu vašem króži i njegova žitek dávajóča rêč naj posvetí závezek hížtva, razmero rodítela i otroka, düh osnávlanja, tako radost, kako žalost. Vidili bodete: vaša radost stálna bode.

Ne hválmo se. Nê je dobra naša hvála. Zbôgšajmo se bole, pa ščistimo vö z sébe i z našov rečjöv, példov z našega okróža tüdi te stári kvás; ár li etak smo vrédni na krstšenika imé, etak svedočimo, ka nê samo z vüstami vadlújemo, nê samo liki herb pretečenosti varjemo etak-tak naše verevadlúvanje od goristánjenoga Kristuša, nego njemi, po njem i vu njem živémo, ár On živé.

Na veliki pétek pesem.

(Nôta : Práh si, človek i dobro znáš.)

Jôči néba, plakaj zemla,
Vsaka zvézda
Naj se jôče v žalosti !
Naj plaka ete celi svét,
I vsaki cvét,
Od skúz naj bo rosnatni !

Vsaka dúša naj v žalosti
Skuze toči !
Plakajte se angelje !
Dnes je mrô Gospod naš dráži,
V grob je djáni,
V kom je naše vüpanje.

Oh túžen dén, pun žalosti,
Boleznosti !
Kelko trpiš, Gospodne !
Za nás si ranjen, bičüvan,
Tüdi križan,
Da zvráčiš naše rane.

Kristuš dráži, presvéti ti,
Od koga vci
Svéti evangeliom;
Oh jaj, z krvjov erdéčov si
Poškropeni,
Čisti běli lillom !

Za naš greh ti trpiš moke,
Pa kak grozne !

Naj se nišče ne skvəri,
V grob si neso z sebov grehe
Naše velke,
Oh nedužni Agnec tí !

Na véčar sunce dol' zájde,
Trüden nájde
Počinek, gda príde nôč ;
Sunce naše je zdá zajšlo,
V njem je najšlo
Dnes vörvanje naše môč.

Žitka sunce, prídi gori !
Srcé gori
Od čakanja velkoga.
Naj čüjemo glás lübléni,
Glás veselí :
Kristuš je stano z groba !

Posl. JUVENTUS.

Vüzemska pesem.

(Nôta : Oh sladki Jezuš, ka si.)

Radosti glás nam je néba poslála,
Spévajmo záto vesélo : Hožána !
Naj napuni tá radost bregé, dolé,
Ka Jezuš živé !

Listje na drevji, na pôli rôžice,
Žitki, sprotoletji veselijo se.
Spévaj i ti, dúša, žitka obládnost,
Bôgi zahválnost !

— Blájžena bodem !

— Visika néba i na njé zvézde so mi sve-
docke, ka je tó vse pravičen guč. Zdá pa lahko
nôč, srdce moje, Bôg dáj, ka bi se nama od
Bôga senjalo.

— Lehko nôč ! Verjem i moja vera me
zveliča.

... Slobôd vzemeta eden od toga dru-
goga i deklina z-bojazlivimi stopáji hiti k-vrátam,
šteri nemre odpréti, odzvóna so zaprêta i špotár-
no šôšnjanje, osmejüvanje se čüje z-cesté. Bo-
bola Janči se kiketao tam odzvóna : Mh ! Te
lêpl golôb je v klonjo prišao . . .

Deklina scvili i vküspádne . . .

Žotér Vince liki razdrastšeni oroslan skoči
k-dveram hiže na cvil. V-megnjenji je vöpodéré
i dráple doj po stubaj k-omedlênoj deklini.
Pazlivo jo gori pomore i z-lübeznívimi rečmi jo
obüdjáva, dokeč k-sebi nepríde : Moja drága

Anika, jas sem pritebi, obüdi se, prekléti nesrám-
njenci nedo meli obládnosti nad tehom, obránim
te prôti celomi svéti.

Kak je deklina malo k-sebi prišla, bojaz-
livo erčé : Oh kakda pridem odetec vö, da so
vráta zaklenjene ? ! Či me tü náide gojdna, vmo-
rijo me oča i sramota.

— Nika se neboj, srdcé moje, nenáide te
tü gojdna, z-pleči se je k vrátam pôdpro i vö
je je zdigno z-petrika. Hodi, zdá te domô spre-
vodim. Toga bojdikaj zbóžnjaka mi pa Bôg ne-
daj pred oči prínesti, ár grozno obžálüje. Efi
pod mučájôčov, z-zvézdami okinčanov nébe
šatorom, pred vsavidôčim Bôgom te sebi zarô-
čim, vütro te oprosim od oče tvojega i či pri-
volijo, ali nê : ti moja bodeš !

— Ka pa či me v-Ljubljano odpelajo ?

— Nebodeš šla !

— Kapa či me od hiže poženého ? !

Na grobaj znôva korine rastéjo,
Vu tužna srca žitka trôšt vlejíjo,
Ár nam glásijo ti vüzemski dnévi
Zmágo lúbézní.

Klačena pravica se z mrtvi zbúdí,
Zakopani džündž se z pëska vôlešči,
I síja lepše bodočnosti sunce
Z Golgothe tužne.

Národ spajôči, zbúdí se z sna i ti,
Na delo, ár vseokôli se zori!
Kí Jesuša nasledúje, ž Nnjim správla,
Njegva bô zmága!

Radosti glás nam je néba poslála,
Spévajmo záto vesélo: Hožána!
Naj napuni tá radost bregé, dolé,
Ka Jesuž živé!

Posl. JUVENTUS.

Naša církev po velikom svêti.

HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Naše evangeličanske materé církvé domovina je cêli veliki i šúrki svêt. Evangeličansko kršćanstvo je doliporúšilo zemlepisne granice. Od Izlanda do Nôvezelandije, od severnoga kôta Sibérije do južnoga krája Brazílie skoron nega na svêti držáve, gde nebi prebivali evangeličanski kršćanje. Tüdi v té velike Ažije vsákoj držávi

nájdemo evangeličáne. Samo te vékše vam notri pokážem: v Indiji 300 jezero, v Kíni 52 jezero, v Japánskoj 50 jezero evangeličánov živé. V Japánskoj tüdi májo lépo razvito versko literaturo, visiko šôlo i lúbéznosti správišča. V Austriáliji približno 100 jezero evangeličánov živé. Tüdi v Afriki nájdemo evangeličanske brate, náimre v sredíni i na jüžnoj stráni. V Ameriki žé tüdi edne tákše držáve nega, gde evangeličanci nebi prebivali. V Severnoj Ameriki 15 milijonov evangeličánov živé, gde dosta i veliki verski novín májo, dosta visiki šol, v Baltimore-i i v Filadelfiji pa materske híže za diakonise, zvün toga májo ešče dosta drügi nástav, gde se Kristušova lúbézen v činénji izkáže. Nájevč evangeličánov pa v Europi živé, náimre 60 milijónov. Tü več tákši orságov nájdemo, gde je većina prebiválstva evangeličanske veroizpovedi. Táksi orság je reformácie rojstna domovina, Nemškiorság, šteroga vékši tao je evangeličanski. Otok Izland, gde je 99 1/2 %-ov evangeličánov; Fínski orság, gde je 98% ov evangeličánov (katoličánov tam samo 600 düš živé), v Norvégiiji je 98%-ov evangeličánov, v Švédskoj 97%-ov evangeličánov, v Dánskoj 92% ov evangeličánov, v Estoniji 79% ov i v Letoniji 57%-ov evangeličánov živé. Europa samo dvé mesti má, gdé ešče nega evangeličánov, v Portugáliji (Rávno v zádnoj numerí smo písali od nôve církví v Lissaboni. Red.) i v ništerni Balkánski

— Z-menov bož šla. Mesto očé náideš očo, mesto materé mater i jas bodem tebi više vsega.

Domô je sprevodo trepetajôčo devojko. Lénárda sta gori zgonila i vse sta njemi povedala, ešče i tó, ka naméni Vince vütro činíti. Gda je Lénárd tó čüo, ka je Bobola Jančija húda rôka ka zamreže narédila, so ga čemérje oblegli i telko je pravo: ka jaj Bobolovim, britki dnévi prídejo ešče na njé.

Vince je razdrastšeni hodo po vési vilici, hladén zrák njemi je níkeliko prav spadno vréloj krvi njegovoj. Lúbéznivo njegovo srdcé se burkalo vu njegovoj düši nad smečenimi dogodki, tak da je maloné nôri grátao. Okôli polnôči je bílô vrémen, nočni strázarje rávno kre Bobola híže idejo. Vu híži je ešče posvêt goro i glasna hrabuka se čüje žnjé. Opíta od ednoga tamtá idôčega baktera, ka jeste pri senátorovi?

— Tó je tü vsáko nôč tak. Dinom dánom do pônôči, potom dvá, trije konjenicke idejo vó z dvorišča, ka što so, kama idejo? samo li Bóg zná i gospon Bobola.

Medtém vgasijo posvêt i na dvorišči se tiho šôšnjanje čüje. Vince z enkraj v-kôt stôpi i pázi, ka se bode godilo? Vráta se odpréjo i trije konjenicke idejo vó na njé, sprevája je stári Bobola Gergor tüdi. Vince krepko poslúhša i strsne se, ka si v-ráckom jeziki natíhoma gučijo. Po krátkom zgovárjanji konjenici odgézdiho, te stári Bobola pa prvele, kak bi notri šô, malo okôli poglédne i vára z-kôta napré stánjenoga Vinciva i na njega strôbi: što je? ka ščé? Ka naglejúješ okôli mojega hrama? Zgrabíti te dam, razbojnik, što si?

— Jas sem nè razbojnik, nalehci me spoznate, či me ščéte, — odgovorí Vince.

(Dale.)

državaj, ali záto pa tem več neznanosti i kmice najdemo tam.

Či poglédnemo evangeličanskoga krščanstva naselitev v Evropi, tak vidimo da je to eden ošpičeni trikôt. Naša církev tak čéše rázno Europe tělo, kak pa záglozda te lésemi plov. Na severnoj stráni Europe je tá záglozda šúrka i prôti jŭgi je pa vsigdár bole vôska, tak da svoj najostrejši špic eti má v Jugosláviji. Od nás prôti záhodi se začne katoličansko morje, na vzhodi i na ednom kráji jŭga pa vnožina pravoslávov, na jŭgi pa pečina mohamedáncov. Záglozda nájbole vsigdár pri špici trpi, i tak tŭdi naša církev. Mi smo pa od Bogá vzéli svoje poslanstvo, záto pa moremo mi ostati v Evropi prebivajočega evangeličavstva svetlost razšŭrjavájôči vučenicke na skrajnom jŭgi prôti Balkáni, mi smo špic od té záglozde, štera vsigdár samo naprê i naprê more iti.

Evangeličansko krščanstvo je nadale tŭdi doliporŭšilo plemenske granice. Ništerni môdri lŭdjé so nigda tô pravli, da je vsákoga národa, plemena lŭdska dŭša samo za edno církev razpoložena i odprêta. Tak so pravli, da so slávi za pravoslávje, latínski národi za katoličanstvo, šemiti i mongoli za mohamedánizem, i germáni za proteštántizem. Tŭdi či bi tô bila istina, bi se nam nê trbelo sramovati, ár se svêť nájveč má zahváľiti germánskím národom, nêmcem, anglêžom i škandinávom. Ali istina je pa tô, da je naše vadlŭvánje doliporŭšilo vse plemenske granice, ár zé med mongoli v Kini i Japáni tŭdi najdemo evangeličance. V Francuskom več sto jezero evangeličánov živé, pa je tô vendar latínski orság, tóti (slováki) so navêkše evangeličanci, pa so oni slávi.

Evangeličansko krščanstvo je nadale doliporŭšilo tŭdi jezične granice. V evangeličanskoi církví se je nájbole ponôvilo prvo risálsko jezično čŭdo, ár skoron po vsê jezika j dičimo Bogá i Kristuša. Luthera lêpo pesem, naš církevni himnus Trdi grád po 171-i jezika j popêvajo po cêlom svêťi, za biblijov je pa na nájveč jzikov doliobrnjeni Lutherov Máli katekizmuš. Mi smo nájvêkša i najmočnêša proteštántska církev. Na cêlom svêťi 81 milijónov evangeličánski (lutheránski) krščánov živé. Obri nji sunce nigdár doli ne zájde. Či bi se vsi za eden drŭgoga rokô prêjali, bi cêlo zemlo dvajsetkrát lêko okôli obinoli. Vidíte, da nas je nê malo, nego smo mi edna velika i močna držina.

Evangeličansko krščanstvo tŭdi tákši boj má, ki je boj cêloga svêta. To je obprvim ta nesmerna gospodárska kriza. Gdê bi zé nê bila naša domáča i svetovna evangeličanska církev v svojem déli, či bi nam bojna i po bojni tisti lagvi časi ne vničili tak dosta materijálne i morálne vrêdnosti, či bi nam nê na nikoj prišlo tak dosta težko prišparani krajcarov.

Evangeličansko krščanstvo tŭdi tákši boj má, ki je boj vsáke církvé, vsákoga vadlŭvánja. Tô je boj prôti komunizmuš. V Rusoskom so med vmorjenimi dŭhovniki tŭdi naši dŭhovniki, med zaprêtimi církvami so tŭdi naše církví, med harbínskimi pregnánci so bili tŭdi naši evangeličánski bratje i sestre. Tŭdi boj proti izlami, proti mohamedanizmuš more biti boj vsega, cêloga krščanstva. Dnesdén med mohamedanci veliko versko naprêidénje opázimo odznôtraj, v več mêtaj se zé preveč vojskŭje prôti našim misijónskim postájam. Mogôče da bô izlám zé za pár lét svoje misijonáriuše tŭdi med krščansko lŭdstvo odposlao. Dobro bi bilô, či se na tô pripravimo.

Evangeličansko krščanstvo pa má ešče tákši boj, ki more biti boj vseh proteštánušov. Tô je boj z rimsko-katoličánskôv církevjom. Rim. katoličánska církev je v zádni létaj v različni orságaj preveč dosta zgŭbičkov mêla. Prvi vdárec je dobila v Francúskom, gda so církev lôčili od držáve. Drŭgi vdárec je dobila v Kanadi, gdê so njim dosta cêrkveo doliporŭšili i gdê je samo v ednom létu 50 jezero lŭdi vôtôpilo z katoličánske církví. Nezgovorni vdárec je doségno Rim v Španjolskom orsági, štero je pa svêta eden nájbole katoličánski orság bio, gdê je rimski pápa vêkšo oblást méo, kak pa sam král ali pa vláda, ali zdaj pár lét se je tŭdi té orság oslôbodo od rimske oblásti. Velki vdárec je doségno katoličánsko církev tŭdi v Meksiki. Z toga lêko vidimo, da so Rimi nájbole tiste držáve odpovêdale pokoráčino, gdê je tá církev stô i stô lét monopolizirano oblást mêla nad lŭdstvom, gdê je tá církev tak bêsno pregánjala mirovne proteštánuše z inkvizicijov, z grmadami i z sáblôv, i gdê je lŭdstvo lêko po svojem recepti vzgájala.

Rim tej veliki zgŭbičkov povrnénje v drŭgi mêtaj išče. Záto začinja vsepovséd nemili boj prôti proteštánuškim církvám, tak tŭdi prôti nam evangeličáncom. V Rima tom nemilom boji tŭdi prilíčnost ne falí, ár se vsepovsédi privádi

prilikam i rozméram. Jeste orság, gdé se zdrúži z židovi i socijalisti, či je bár v drúgom orsáji napáda. V večinski rim. katoličánski orságaj táji versko slobošćino, v večinski evangeličánski orságaj pa próti tomí glási versko slobošćino. V Rima tom boji i napádanji túdi ne fali postrašenja. Pred dvema letoma ob priliki Lutherovoga jubileuma so rim. katoličánske novine tó pisale, da je evangeličánske cérkvi tó jubileumsko veselje nê drúgo, kak vmérajóčega človeka zádni glás. Léko si mislím, kak slabo vplíva tó na evangeličance v raztorjenosti. Premínóče léto so pa tó pisali, da je v Némškom orsáji 600 evangeličánski dúhovnikov prosilo sebê gorivzétí v rim. katoličánsko cérkev, i tó je pá samo edna velika láž bila, ár v tom niti edne rěči istíne nega. Ob smrti Hindenburga so edne rim. katoličánske novine tó pisale, kak vréli katoličánc je bio Hindenburg, da je vsáki dên bio pri spóvedí i da lje pri njegovej smrtinji posteli tam stao dúhovnik, da bi njemí podélo zadnjega mázanja sakramentum. Gda so pa pri tej novinaj zvedli, da je Hindenburg vréli evangeličánc bio, so več edne rěči nê pisale od Hindenburga, ešče od njegovoga sprévoda nê. Žalostno je, da se krščánske cérkvi med seboj bojujéjo, nê da bi rájši svojo móč próti skúpnomi neprijáteli goriponúcale. Ali mi smo tomí nê krívi, mi smo tak preveč potrplívi, mi se samo bráním, ne napádamo pa.

Evangeličánsko krščanstvo ešče má eden boj, ki je edíno evangeličánski boj. Naša cérkev zvún séverní orságov v raztorjenosti živé. Samotnoga dréva šorš je pa tákši, da ga veter ešče té sém tá goni, gda góšča tího počíva. Ali naša cérkev pa túdi v raztorjenosti verno zvršáva svojo težko dužnost i vči lúdstvo. Zató so pa naši verníki većinomá razméti i pošteni. Nê dávno je eden ježuita barát tó piso verskom listi ježuitov, da so evangeličánci vsígdár i povséd bole kulturní i zevčeni, kak pa rim. katoličánci. Túdi či kriminálno štatistíko glédám po različní držávaj, je tá za nás dosta bôgša, kak pa za rim. katoličánc. Mi naprê hodím v slúžbi kulture i odzaja pa v punenji temnic. Ešče na bôgšem bi pa stáli mi eti v Jugoslavíji, či bi méli svoje verske šolé.

Svetovna evangeličánska cérkev se po celom svéti ponávla i mladi, rasté. Znôva čújemo ete rěči: nazáj k Lutheri, nazáj k verevadlívánji. Veseli nás, da je Lutheránski svetovni konvent

tákši naš orgán, ki celoga svéta evangeličance vkúpervéže, na nji pázi i njím z svojov pomágajóčov rokôv pomága. Dnesdén se že brigamo za vsáko raztorjenost, túdi zvúněšnje misijonsko delo pomágamo i podpéramo, ár dnes evangeličánska cérkev 2500 misijonski álomášov má, 3000 misijonáriušov i 30 jezero domáči vučítelov med poganskími národí.

Tó je na krátci naše evangeličánske cérkvi položáj po svéti. Ne bojmo se zató za tó cérkev, pomágajmo jo z svojím dólom i svojími dári, naj nam nadale naša trôštajóča lúbléna mati ostáne. Gospodin Bôg, ki njej je fundamentum postavó, jo túdi obdrži v bodočem vréméní. Za sêbe se pa moremo bojati, ár je tó pitanje, za kakše evangeličance se pokážemo pred mérov Gospodnoga Bogá!

Vídlí smo naše cérkvi položáj po velikom svéti. Kak pa stoji naše evangeličánske cérkvi položáj v tvojém málom svéti, v tvojoj gmáni, v tvojoj híži, v tvojoj držíní i v tvojém srci?

Krívda i pokôra.

Roman, pisala: Kovatš Frida.

Poslovenčo: SILVANUS.

VI.

Peter je mimostápo Wágnerove híšice, štera s svojov globoko dolviséčov zaraščenov slámnatnov stréhov i z korínami na okní, vseglíh ka či je siromašna bila, dónok prijaznívo vóvidla. Edna ešče mláda bléda žena je sedéla pred dverami na ednoj slabonaprávlenoj klôpi z Biblijov, vu rokaj, napametvzévša Petra, ki je pozdravíviš mimo štéo ídti.

„Peter, ne poglédneš malo notri k Majčeki? Rávno eden spomin píše gospon farari, pod šteroga se konfirmandúšje podpišejo i vútro Hedi táodnesé.“

„Tó si ja hitro poglédnem, sem radovénden.“ Notri stôpi vu to preveč čisto híšico i nájde toga drôvnoga Majčeka obri ednoga papéra nagnjenoga z gorěčím licom, z šteroga papéra se vídlí, ka edno kúnštno délo bode žnjega. Na sredíní, kama podpíski pridejo, je z grozdjom napunjeno trstje bílô, z zrélím barnástím vlatovjom na robáj, na zgornjem kráji pa na sredíní Kristuša gláva z millim poglédom, štera so neverjétno dobro bílá namálana. Odspodí je pa napisano bílo: „Jas sem te ístínski trs, ví ste rožgé.“ Sam Peter se je čúdnôvo.

„Vsi vrázje, tó je rěsan fájn, odkod pa mǎš ti tó?“

Z nevoščćenimi očmi je glédo na Majčeka roké i zdá obprvim je vzéo na pamet, ka te pojeb rávno tákše vóske lépe roké mǎ, kak gospon vučitel.

„Odkod mam jas tó? Táksi talent Bôg dá ednomi i ti znáš, kelko so se gospon vučitel mantrali z menom.“

„Peter je šô. „Servus!“

„Zbôgom, Peter!“

VII.

Majček je neobtrůdjeno delo dale. Či se Hedviki dopádne, njéno lmé more odzgorá to nájprvo bldti.

Mati njegova je ešče vedno vôně seděla, gda je Feller farar mimo šô.

„Dober večér, gospá Wágnerova!“

Žena je hitro gori štela stanoti, naj bi za gôsta-stolec prinesla.

„Samo ostante, jas bi rad ednók z vami gúčo, záto si rájši k'vam sédem na klôp. Gde je pa Majček?“

„Vu hiši je pri svoji tak lüblěni knjigaj!“

„Rávno záto, tůdi on za eden mēsec vō-ostáne z šôle, ka naj bō te žnjega?“

„Bôg moj, gospon Farar, oni znájo, kak je prinas. Mi smo táksi siromáki, ka za nás nega drůge mogōčnosti, kak delati. On 'de k ednomi vérti za hlápca mogo idti. Jas nemrem za njega nika včinití, či bi moj pokojni mōž živo, bi ga mogōče znala vōnavčiti dati.“

„Ja, vidite gospá Wágnerova, tů se more niká napraviti. Jas ne bi bio rad, či bi se táksi talent zgůbo i poskůsim z štipendijami omogōčiti njemi včěnjé i končno sem tůdi jas eti, či 'de gde falilo. Zaednók ga samo vi morete gvantati.“

„Gospon Farar!“ erčé trepetajōč ta blěda žena, „tō bi napravili oni za mojga síná? Bôg moj, kak njim naj za tó zahválimo?“

„Kak, gospá Wágnerova? Za méne bi te nájvėksi lōn bio za moje délo, či bi z Majčeka eden pošteni, hasnoviti mōž postano i tó vřpam žnjega zagvůšno. Samo je tó škoda, ka se jas že toga nedoživém. Premislite si tó vse dobro i te bomo si ešče zgučávali od toga.“

„Ka bi si bilō ešče od toga premišlávati, gospon Farar, nōč-děn bom dělala, naj ga lahko pomágam. Či 'de se njemi za istino slobōdno vōvčiti.“

Z nezgovorjenov radostjōv se naklōni ta žena i kůšne farari rokō, ki se je prōti tomi močno bráno.

Kesno notri do nōči sta vkůper sedela mati i sin, zgučávavši od te velike sreče. Pláne sta kovala za bodōčnost i že pōl vu sne šošnja te presrečen pojeb :

„Ali té, mama ti, nebož směla nikaj delati, jas bom se skrbu za tébe!“

Vu sne se je pred ednov vnožinov lůdstva vido vu jednoj velkoj lěpoj cěrkvi, gde njim je Rěč Božo nazveščávo. Čůdůvajōč je poslůhšala mati na reči, štere je vu sne glasno gučo : „Bojdi veren notri do smrti i dam ti žitka korōno!“

(Dale.)

Lětno glávno správišče Puconske fare.

Puconska fara je marc. 14-ga měla svoj rěden obračunski gjůlěš. Po spevanji občne pesme: „Ka Bôg činí, vse je dobro“ i po vrěloj molitvi důhovnika, so Kůhár Števan inšpektor ôdprli gjůlěš z pripravnim govorom. Priglásali so, da se verski žitek vu fari od leta do leta pobogšáva. Vidi se, ka vu gmáni mér i vkůp-razměnje kralůje; jeste vrělost, navdůšenost i vola dela. Z-tém svedočimo, da se držimo sv. pisma i tak smo spodobni obládati ešče materiálno srmaštvo. Cerkve lůbėzen i verebratinsko pošťuvanje je tůdi potrebněše dnes, kak gdakoli.

Zatém so důhovnik naprědáli svoje letno prestrano naznanilo, štero v celoti nemoremo objáviti za volo zmenkanja prestora, samo ništerne točke zamerkamose.

Vu pretečenom leti smo páli spoznali, ka je milostiven Gospod. Naša dvojůvanja i skrbi so zaman bilé, ár sam Gospod nás je osramōto žnjegovim čůdnim skrbnošenjem, žnjegovov lůbėznostjov, katero tůdi truc naše nevrědnosti, smo čůtili od stopája do stopája. Vu naprěpelanji tak důhovni, kako materiálni dugovánj naši je od dotični nej henjala gori že poznána vrělost, za štero volo po Božoj milošči lěpi náshaj lahko goripokáže fara. Z vřpajočov důšov glásimo, ka nemamo zroka na dvojnosti spádánjé, ár liki do etimao, verjemo ka poetom-toga tůdi znami bō Bôg.

Potom so se spomínali z 400 lětnice Lut-herove biblije. Biblija naj bode znovič našemi cělomi cerkvenomi lůdstvi sladka pitvina i želen

krůh! — Nadale z Porkoláb Gyulo dūhovnika, ki se je pred 21 leti, liki z bliskom vdárjeni močen rást, nečákajoč vōpodro z redá živoči vυ svoji nájlepši letaj. Koga smehéte svetle oči dobrōta, rêč vŭst njegovi mōdrost, čūtenje srdca njegovoga čista bogábojazen je bila, ki je z pēldastov vernostjov delao vυ slūžbi gmáne. Na njegov grob po zahválnoj fari pozdignjeni kameni križ naj glási, ka je i bode vsigdár blagoslovljeni Porkoláb Gjulo spōmenek med nami.

Nadale so se spomínali od 150 letnice posvetšjenja cerkve, od parkeranja cerkvenoga placa, šteroga krasota je tūdi nōvi higijenski stūdenec; od nōvoga zvoníka pečarovske filíalke, gde na žalost i sramoto pár družín za volo ničvrēdni, prázni zrokov se že cēli 10 let nastran drži od té nástave, na nē málo škoderadost i osmehávanje drūgivernikov; od katehetske slūžbe; od aldūvanja gotovnosti vernikov.

Cérkveni žitek poprēkno zadovoljívni kēp káže. Vυ obiskávanji Bože hiže verníci zadostno vrēlost skažūjejo. Na žalost mámo tūdi tákše kotrige, na šteri vŭstaj nezunijo naši koráli, šteri se nenanzíjio k skŭpnoj molitvi, šterim je glás svēte biblije nē dūhoven krůh, šteri nežívējo z svestvom večérje gospodnove.

Račun rojstev se ešče itak vedno pomenšava. V celo j našoj pŭšpekiji se na jezero dŭš v našoj prekmurskoj sinjoriji narája nájmenje decé, tak ka so naš g. pŭšpek vυ svojem zádñjem naznanili eto zamerkali od nás: „Či bo tako šio dale, za stō lét nebode ni ednoga evangeličána vυ Prekmurji.“

Vυ našo církev je nē prestopo nišče i z naše církví je nē vōstopo tūdi nišče. Dōnok eden sebeborski roják je v Báčki v r. kat. cerkvi skleno ženídev i z tém obečao, ka či de meo deco, tista bodo r. kat. vere. Edna krnska devojka je toti pred ednim letom s svojim r. kat. zaročnikom v našoj církví bila pri zdávánji, ali svojo prvorodjeno čerico, štera bi na vsako formo evangeličanske vere mogla bídti, je — praj na prisiljávánje možá — itak dovolila pri Benedíki krstíti datí. To so nam rane. Naši verníki so nē zadosta prebŭdñi vυ svojem verskom ogvŭšanji i nevklekñeni vυ vernosti do svoje církví.

To so pa nam vsēm tūdi opominanja: varmo vsakoga od zmēšnoga hištva, ár takše rêtkogda dobro vōvdári. Nē dávno sem čteo od edne lépe evangeličanske deklíne, šteroj so pre-

več bránili notriidťi vυ zmēšno hištvo. Ali vsa opominanja so zamán bilá. Ona praj že zná, ka číni. Bōg je isti, tako vυ r. kat. církví, kako vυ evangeličanskoj. I glávno je: lŭbézen. Tō je ešče niti nē tak dávno bilo. I dnes? Dnes z obōma rokama mahŭče pred licom i kriči: „Či bi jas znála tō!“

Nadale so se spomínali od postni i Adventni predávánj; od Božičnice; od delanja „Mladinskoga-, pevskoga- i ženskoga drŭštva“; od obdarŭvanja konfirmandŭšov i novi hižnikov; od svojega redítelskoga dela pri Dŭševnom Listi i Evangeličanskom kalendariji . . .

Po dŭhovnikovom na znanili, za štero so farni inšpektor vadlŭvali zahválnost, so goriprečteti bili i na znánje vzéti račŭni pretečenoga leta. — Notrijemánja je bilo 48,630 20 D, vōdávánja 44,011 55 D. V hranilnicaj i na bojnskom posojili má fara 31,178 89 D. — Odobreni je preračun za t. leto. Ednoglásno sta nazáj zebráníva Franko Mikloš za pēnezuika i Kŭlics Mihálj za kurátora. — Pri farofi se zozida nōva verstvínska hramba, v šteri cio že zdá začne fara potreben material notri správiati. — Razprávlana so ešče drŭga ménša dugovánja.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Ár či verjemo, ka je Jezuš mro i goristano; tak i Bōg té, ki so zaspali po Jezuši, žñjim vrét naprē pripela. (I. Tess 4, 14.)

Dŭševnoga lista vsem čítelom, vkŭpdelajočim ino širitelom veséle i blážene vŭzemske svétke želē — Reditelstvo.

Postna predávánja. V Puconskoj církví od postne prve nedele mao vsáki hŭp zvōn predge postno predávánje májo dŭhovník od ete téme: radosti pesem pod križom.

D. Lendava. V tom postnom vrēmeni smo dvá verskíva zvečerka meli. Na prvom je dŭhovník naprédávánje meo od „Človek i greh“-a. Goričtenjé: „Mála Ágneš“ Šiftár Iréna preds. žensk. drŭštva. Deklamálívala je Mentš Piri. Bio je tūdi eden kvartet. Na drŭgi verski zvečerek je dŭh. naprē dávánje meo od „Stánje kršćanstva i evang. církví v bolševíškoj Rusíji.“ Goričtenjé je mēla fararca „Herbija Agote“. Deklamálívo je Rožai Režō: „Zvonōv glás“ i Šiftár Mádí. Bio je eden duett. — Sk. dŭh.

Domanjšovci. Evangeličanska gmajna v Domanjšovcích je leta 1934 ga mēla notrijemánja 15082 69 Din. vōdávánja pa 14224 75 Din. Ostánka v blagájni 857 94 dinárov. Zaostánka je

bilo na cěrkvenoj dáči 220 dinárov. — Leta 1934-ga se je v gmáni naródlilo 18 decé, mrló je 28 osěb; hižni zákon je sklenolo 10 párov, 8 párov čisti evangeličanski i 2 pára měšaniva z reverzálišom za našo cěrkuv. Pri konfirmácii je bilo 23 decé. Z Kristušovov světov večérjov je živeló 892 vernikov. V našo cěrkuv je vstopilo 5 osěb, náimre 4 iz kalavinske (reformirane) i 1 pa iz rim. katoličanske cěrkvi. — Gmānarje so na cěrkuv aldūvali 2040 Din. i svēče na oltār i v posvečnjeke.

Ka novoga po sveti? V Grčiji je v začetki máloga trávná vōvdārila revolucija pod vodstvom Venizelosa, ki je trpela 11 dni. Vlada je revolucijo zadūšila. — Francija je 5 milijard frankov posojila dála Italiji, ka lahko pošilja svojo vojsko v afriške kolonije i pripraví bojno proti Abesiniji. — Nemčija je razbila železne verige versajske mirovne pogodbe i je 16-ga márca goripostávila svojo vojsko, ki stoji iz 36 divizij i velikoga bojnoga letalstva. To je prej zato napravila, ka je Anglija zvišala vojni proračun za 10 milijard funt sterlingov (1 funt sterling je 250 Din.) i ka je Francija dveletno vojaško službo vpelala notri. Pred kratkim so angleški diplomati bili v Berlini i so zvedli, ka so Nemci dobro oboroženi; minister za nemško propagando Gōbels je Angleže potrošao, ka „samo“ za edno tretjino májo več letal, kak pa Angleži. V svoji fabrikaj pře dněvno 15 nájmodernejši letal znájo zgotoviti. — Drūštvo Národov je vōdáo pregléd, ka se je v zádni 9 létaj kelko potrošilo za vojsko iz jávni proračunov. Tá šuma znáša 36 milijárd 168 milijonov zláti dolárov, ali v naši pēnezaj okroglo 1 bilijon 627 milijárd 560 milijon Din! Tū se vidi, ka žili našega kměčkoga i delavskoga lūdstva správlajo štúke, bajonete i bombe namesto krúha i oblěke. — Hitler zahteva vrnitev vseh nemških kolonij i lūdsko glasovánje v Austriji. — V Belgiji je velka zmešnjáva zavolo nágloga pádca belgijskoga franka. — Te dni je dobila naša národna banka 2436 kg zláte zaloge iz Francije v vrednosti 94 661.000 Din. — Letos proslávita 300 létnico obstoja: Akademija znanosti v Parizi i vseučilišče v Budapešti. — Pupin Mihajlo, znanstvenik i izumitelj, ki je nédávno mró v Sev. Ameriki, je svojoj rojstnoj vési Idvor (Banat) teštamálivao 100 000 dolarov, váraši Petrovgrád (V. Bečkerek) pa 300.000 Dolarov. — Za vzgojitelja Njeg. Vel. kralja Petra II. je kraljevsko

namestništvo določilo senatora i rektora višje pedagoške šole g. Živanovića.

250 letnica dvá cěrkveniva igrara. Marc. 21-ga je bilo 250 let tomi, ka se je naródo v Eisenachi te nájvėkši evangeličanski cěrkveni igrar Bach Janoš Šebeštjen. Po njem je postálna orgona kralica igrarski instrumentumov. — Febr. 23 ga je minolo tūdi 250 let tomi, ka se je naródo rávnotak veliki cěrkveni igrar Hāndel Jurij Frigyeš, koga nájbole poznáo igrarsko delo je: „Meššiáš.“ Ob toj znamenitoj obletnici so se evangeličáni povsėdik spominali z teva dvá igrara i spěvni khorušje so popěvali njidva pesmi.

Vu Nemčiji se je tūdi nastavo „Pro Deo“ (za Bogá) závezek, šteroga cio je boj proti nepobožnim gibanjem.

Tistoga ježuito, ki je vu Vitero-ji ednoga biblij-razširjávca knige žežgati dao, so na 14 dni zápora osódlili.

Vu Dániji se je začnólo gibanje za to, da nedelne športne borbe rávnotak, kako v Angliji, na sobotni zadvečarek predénejo.

Vu Volhiniji je 15 grčko-katoliški i grčko-ortodoksni dūhovnikov prestopilo v evangeličansko cěrkuv.

Evangeličanska Tamulov cěrkuv v Indiji má zdá na jezere gorijemati párije, šteri kně prihájajo z rimokatoličanskoga misijona.

Jubileum. Evang. sirotna hiža vu Novoj Pazovi je aprila 14-ga svetila svoj 25 letni obsto.

Konfirmacija v Puconci je na cvetno nedelo bila. Očivesno pred cělov gmánov je 69 mládi krstšanov (35 dečkov i 34 deklin) položilo verevadlūvanje i oblūbo svojo i so prihájali obrvim k Gospodnovomi stoli. Cěla ósvetnost je lepó i genlivo dolitekla. Za spomin na konfirmaciju je fara vse konfirmanduše obdarūvala z listom, na šterom je dolizmálani Leonardo da Vinci-ja svetovnoga héra kěp od zádne večérje. (Drūgoč raztolmačimo kěp vu etom listi.) Ob toj priliki so darūvali dečki, kak gotoví bojevnik, na Gustav Adolfa podpornico 210 Din-ov; deklice pa, naj njě tūdi nūca Gospod pri zidanji njegovoga orsága na zemli, 265 Din-ov fárnomi ženskomi drūštvi. Naj bodejo ti konfirmálivani blagoslov familiji, domovini i cěrkvi!

Samovolni dári na D. Lista goridržanje: Domjan Štefan Brezovci, Flisar Kalman Vaneča 5—5 D, Kerčmar Žiga M. Sobota 30 D, Železen Franc Pužavci, Goričan Franc Polana i Kardoš Lajoš Sebeborci 2—2 Din. — Radi bi nadaljevali! Srdčna hvála!

Turobni glási. Odselili so se zádni mēsec z Puconske fare vu večnost: Banfi Ivan na Gorici, st. 62 l., Mikola Vilma v Andreči, st. 18 l. Lánšček Šandor v Andreči, st. 50 l., Kološa Lajoš v Moščanci, st. 24 l., Šiftar Julia, roj. Marič v Polani, st. 86 l., Filo Imre na Vaneči, st. 87 let. — Naj májo sladtek grobski sěn i bláženo goristaněnje!

Reformácia v Svájci i na Francuškem.

Naprejdáva: SILVÁNUS.

2. ŌKOLAMPAD.

(Nadaljávaje.)

Reformácia se je v Svájci vedno bole razširjávala. Bern, Basel, na dale St. Gallen, Glarus, Grandbünden, Schaffhausen so eden za drugim odprli reformaciji svoja vrata i predgan- ce. V Baseli je Zvinglija prijátel Ōkolampad raz- širjávalo reformácijo, ki je Zvingliji rávno telko bio, kak Melanchton Lutheri. Ōkolampad se je 1482. leta v Weinbergi naródo i se je obrvim za Hausscheina zvao. Trgôvstvo, štero je njemi odlóčeno bilô, se njemi je nej vidlo.

V Heidelbergi i v Bologni se je právdó včlo, v Stuttgarti pri Reuchlini se je grčl návčo, pri ednom španjolci židovski. Erasmusi je po- mágao z grčkoga Nôvi Zákon doliobrnóti, sledi je predgar gráto v Augsburgi, gde se je navolo svetskoga živlénja i je v klôšter odišo. Tam je Luthera spiske čteo, za šteri návuk se je preveč navdúšo. Za volo té navdúšenosti je mogo po- begnoti i tak je prišo v Svájc, gde je profesor theologie i farar v Bázeli postano. Hitro je gráto srčni prijátel Zvinglija. Tak je delo brezi prestanka za reformácijo v Baseli. Tudi on se je oženo. Ednoga generáliša čér si je vzéo za ženo, z šterov je v zadovolnom i srečnom zá- koni živo.

Ōkolampad je bio on, ki je 1526 leta na dišputaciji v Badeni tomi poznánomi Dr. Ecki bio prôtipostáveni. Zvingli je nej bio navzôči, ár so se za njegov žitek bojali, šteri bi tam v nevarnost prišo, ali dônok je od vsega nazvešče- ni bio i je Ōkolampáda z svojimi tanáči i opo- minanji podpérao. Na toj dišputaciji je Ōkolam- pád obládao. Gda je Ecka z pomočjôv sv. pisma v kôti stisno, je Eck kričo: „Jas bom pa z timi lüblénimi svétci držo, či bi niti sv. pisma nej bilô.“ I či bár ka so obládnost Ecki dáli, dônok je Eck etak pravo: „O da bi ete dugi žúti moški z naše stráni bio.“

3. Dišputácija v Marburgi.

Edna dosta bole glávna dišputácijska, kak je pa ta Badenska bila, je bila v Marburgi (Hessen) 1529. leta držána. Hessenski grof Filip je štéo evangeličane v edno verovadlívánje združiti i se je zdrzno paščo, naj ono razdvojenost, štera

je med Lutherom i Zvinglijom za volo sv. ve- čérje nastánola, vjedina i njidva na vözglihanje pripela. Záto je te Sáske i Švájcarske reformá- tore na edno dišputácijo v Marburg pôzvao. Prvi dén se je Luther z Ōkolampadom, Zvingli pa z Melanchtonom štúko. Vu štirinájset pitanjaj so se vjedinali, ali v petnájstom, v šterom se je za sv. večérjo šlo, so se nikak nej mogli sporazmiti. Luther je na stol napiso: „to je tělo moje“ i je vedno z prstom pokázo na te rěči, gda je Zvingli z svojim razláganjem trdo: ete krúh znamenúje moje tělo i eto vino moje krv“. — Luther je sv. večérjo za vživanje Kristušovo- ga odičenoga těla i krvi držo, za edno důševno hráno toga nôvoga človeka, ki tudi ednok v tu- těli z mrtvi stánóti mora. Zvingli je pa sv. ve- čérjo za edno spominanje na Kristúša smrt držo, za eden zádavek Bože milošče, za edno vidôče znaménje toga nevidôčega občinstva z Zveličitelom.

Vsakši si je tak mislo, ka za volo pravice i za volo bodočnosti te cěrkvi nesmi popústiti. Lutheri so samo prázni simboli i znaménja nē bilé zadosta. On je pravo: „svestva so nē zna- ménja, z šterimi bi té kršćenike tak oznamenú- vo, kak ovce z krájdov.“ Záto je tak daleč šô, ka je Zvingliji i njegovim prijátelom pravo: „Vi drúgoga dúhá máte, kak mi“, i se je žnjimi nē vjedino. Zvingli je žalostno i jôčič odišo i Luther se je do smrti žnjim nē vöz méro.

Kak žalostno je, ka rávno za volo sv. ve- čérje, štera lübézen i mér predga i ednáknost ti verníkov predstávla, sta se tevi dvě cěrkvi lóči- le. Sledi so se Zvinglija nasledniki Bullinger i Kalvin približávali k Luthera zarazmēnji od sv. večérje, ali ta razdvojenost ti cěrkvéo je na dale ostánola.

4. Pregánjanje ti reformirani v Svájci.

Švájc se je na dvě protivni stráni razděló, ná katolíčane i reformirane. Krvávo pregánjanje ti evangelijskoga mišlénja se je dogájalo. Schiverzenbachski farar, Kaiser, je ostro predgao prôti molenjě ti světcov. Ednók je goripískao svojo mójstno krajino Uznach i je predgat šô v Oberkirch. Tam je od katolíčanov zgrábleni i brezi vsakšega dokáza i pravice na smrt osod- jeni bio. 1529 leta so ga živoga zěžgali.

Edna példa fanatične mržnje je dogótek toga stároga Wirtha i njegovoga siná z Stamm-

ŠTEDITE BIJELE NOVCE KAD KUPUJETE KOD NAS.

Mi Vas pošteno poslužujemo, te Vas samo jedno molimo:
Recite svima poznatima, kako ste dobro kod nas kupili.

ODIJELA ZA RADNE DANE:

NAŠE CIJENE:	Odiijela za radne dane	Din	120—160.-
	vunena odijela	"	170—390.-
	dječačka odijela	"	110—290.-
	hlače	"	75—160.-
	dječja odijela	"	60—130.-
	kape	"	10—18.-
	nepremočivi hubertusi		320, 260, 160.-

TIVAR ODIJELA

heima. Zwinglija eden nájbojši prijátel Öchslin je farar bio v Steini pri Rheini. Nad etim fararom je šteo kath. komisár Amberg svojo zagriženo mržnjo prôti reformiranim vöspuniti. 7. julija 1524 v noči ga zgrabiti i odegmati dao. Gđa se je tó zvedlo od napomôčzvanja njegove držine, je dosta národa vküperprišlo z Steina i Stammheima, ki so toga navelkopoštüvanoga farara rešiti šteli z rôk pandurov. Med etim lüdstvom je bio tüdi Wirth, eden čestnik z Stammheima i njegoviva dvá siná Johann i Adrian, dvá zdrzniva i batrivniva farara. Ali Öchslina se njim je nê posrečilo rešiti i zdá se je to pregančársko lüdstvo, med njimi dosta füčkarov, ki so to lüdstvo zburkávali, na litingenski klôšter sünolo, so celi klôšter vöporobili, kêpe i pohištvo vküperstrili, dosta knig zéžgali i nazádnje celi klôšter vužgali. Zaman je posküso Wirth vse, náj eto hüddelo názájzadrži, nej je meo móči prôti toj pijánój bandi. Na tó so se ti katholičáni ešče bole razburkali i za volo že tak velke mržnje prôti reformiranim je mogla ta Wirthova familia trpeti za te poničeni klôšter. Ti krajinski po-

slánci so zahtevali, ki so pápinskoga mišlénja bili, naj njim Wirtha i njegoviva dvá siná vödájo. Zürich váraš, kama so zdá eti pobegnoli, je tó notridovoló, ali samo pod tēm pogojom, naj Wirth i njegoviva siná samo za volo gorivužánja toga klôštra vöposlühšani i osodjeni smejo bidti i nej za volo vadlühánja. Tó je tüdi biló obečano, ali nej zdržáno. Te Wirtha so v Baden odegaali i so je pred sôd postavili. Na vsakše formo so je za krive šteli nájditi. Na Wirtha so tó šteli posvedočiti, ka je sv. Áne kêp vküperstrô, ali Wirth je posvedočó, ka je tó nê včino, niti je nêj vzéo tál pri gorivužánji klôštra. Na tó so njemi vadlühánje vrgli na oči. Vsi trije so strašno, na zverinsko formo bili mantráni. Tüdi te materske skuzé, Wirtha žené so nikaj nej pomágale, ki je od Eschera sprevájana za njimi v Baden prišla. Ete Escher je z ednim sôdnikom Stockerom gučo: „Vi poznate dónok Wirtha i znáte ka je on v celom svojem žitki pošteni človek bio.“ — „Tó je istina, drá-gi Escher, erčé Stocker, on je ešče nikomi nê kaj hüddoga napravo. Ali on je sv. Áno, Kristuša babico zéžgao i záto mora mrêti.“ (Dale.)